

11 Προτάσεις για το νέο «εξοικονομώ κατ'οίκον II» – Παρέμβαση του Προέδρου του ΤΕΕ προς το ΥΠΕΝ

Το εξοικονομώ κατ' οίκον είναι ένα πρόγραμμα που ολόκληρη η αγορά αναμένει επί μήνες και είναι εύλογο το ενδιαφέρον των πολιτών. Όμως συγκεκριμένες προβλέψεις και τα προβλήματα που δημιουργούνται έχουν δημιουργήσει τεράστιο φόρτο στους μηχανικούς που εξυπηρετούν τους πολίτες και το ίδιο το πρόγραμμα δεν έχει ακόμη ξεκινήσει. Ζητώ από το Υπουργό Γιώργο Σταθάκη να δώσει λύσεις στην κατάσταση που έχει δημιουργηθεί και είμαστε δίπλα στο ΥΠΕΝ να τους βοηθήσουμε, αν το κρίνουν σκόπιμο. Πρέπει η Πολιτεία να έχει εικόνα και συναίσθηση των πραγματικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει στην καθημερινότητα η οικονομία και η κοινωνία, ώστε να γίνονται οι καλύτερες δυνατές επιλογές. Προτείνω στο ΥΠΕΝ συγκεκριμένα βήματα για υπέρβαση της κατάστασης που έχει δημιουργηθεί με το «εξοικονομώ κατ'οίκον II». Οι μηχανικοί ξέρουμε, θέλουμε και μπορούμε αν συμβάλλουμε ουσιαστικά στην επιτυχία του προγράμματος και στην επίτευξη των στόχων ενεργειακής εξοικονόμησης. Ζητούμε να γίνουν άμεσα οι επιλογές εκείνες που θα διασφαλίζουν τη επιτυχία του προγράμματος, την απροβλημάτιστη κατάθεση αιτήσεων των ενδιαφερόμενων και την επαγγελματική αξιοπρέπεια των μηχανικών. Διότι, σημειώνω, για να μην το ξεχνά κανείς, οι μηχανικοί θα αμειφθούν για όσα κάνουν για το πρόγραμμα με περίπου 200 ευρώ ανά αίτηση, την ώρα που το πρόγραμμα είναι εξαιρετικά γενναιόδωρο στο θέμα των υλικών που θα χρησιμοποιηθούν για ενεργειακή αναβάθμιση».

Το πλήρες κείμενο της επιστολής έχει ως εξής:

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Γνωρίζετε καλά ότι ολόκληρη η αγορά και η κοινωνία αναμένει την ενεργοποίηση του προγράμματος «εξοικονομώ κατ' οίκον II» αλλά δυστυχώς, παρά την πολύμηνη προετοιμασία και τις αλληπάλληλες ανακοινώσεις αι παρατάσεις, μέχρι σήμερα δεν έχει καταστεί δυνατή η πλήρης λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος.

Αυτή η καθυστέρηση σε συνδυασμό με την επιλογή της ένταξης στο πρόγραμμα με σειρά προτεραιότητας έχει οδηγήσει χιλιάδες μηχανικούς που χειρίζονται το ενδιαφέρον των πολιτών για ένταξη στο πρόγραμμα να βρίσκονται επί μία σχεδόν εβδομάδα πάνω από τους υπολογιστές τους για να μη «χάσουν» την ευκαιρία άμεσης κατάθεσης αίτησης με την ενεργοποίηση της σχετικής λειτουργίας της πλατφόρμας.

Παράλληλα οι ίδιες επιλογές έχουν οδηγήσει σε τεράστιο φόρτο εργασίας τους μηχανικούς και μεγάλες ευθύνες απέναντι στους πελάτες τους, οι οποίες είναι εξαιρετικά δυσανάλογες με την εξαιρετικά χαμηλή αμοιβή που προβλέπεται να επιχορηγεί το πρόγραμμα.

Επειδή, όπως καλά γνωρίζετε, το ΤΕΕ όχι μόνο ενδιαφέρεται αλλά προωθεί ουσιαστικά την ενεργειακή εξοικονόμηση και την επίτευξη των σχετικών εθνικών

στόχων τόσο απέναντι στην κοινοτική νομοθεσία όσο και στους στόχους της Συμφωνίας των Παρισίων, όπως αποδεικνύεται μεταξύ άλλων με τη συνεργασία μας στην έκδοση του νέου ΚΕΝΑΚ και των σχετικών Τεχνικών Οδηγιών του ΤΕΕ για την εφαρμογή του, σας ζητώ να εξετάσετε ορισμένες πρακτικές λύσεις στα προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί και να προχωρήσετε άμεσα σε όσες θεωρείτε ως τις πλέον κατάλληλες. Δεν είναι η ώρα να δούμε αν θα έπρεπε ή όχι να υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης των αιτήσεων όσον αφορά την επίτευξη ενεργειακών στόχων, καθώς όλη η αγορά έχει προσαρμοστεί στην κατεύθυνση που έχει δώσει το Υπουργείο σας, αλλά θα πρέπει να δούμε και αυτό το ζήτημα σύντομα και κυρίως ενόψει άλλων προγραμμάτων ενεργειακής αναβάθμισης του κτιριακού τομέα.

Για την επίλυση των άμεσων προβλημάτων που όλοι βλέπουμε, σας προτείνω:

1. Να δοθεί νέα ημερομηνία υποβολής – έναρξης υποδοχής αιτήσεων εφόσον το πληροφοριακό σύστημα είναι λειτουργικό και βεβαιωμένα έτοιμο για τον φόρτο εργασίας που θα υποδεχθεί.
2. Να υπάρξει στο ενδιάμεσο περίοδος δοκιμαστικής χρήσης του Πληροφοριακού Συστήματος σε πραγματικές συνθήκες, ώστε αφενός να αποκαλυφθούν πιθανές αδυναμίες και αστοχίες και αφετέρου να εξοικειωθούν όλοι με τη νέα πλατφόρμα.
3. Να προβλεφθεί η πρόσβαση στο πληροφοριακό σύστημα με διαφορετική ημερομηνία ανά Περιφέρεια καθώς κάθε Περιφέρεια έχει διακριτό προϋπολογισμό και θα μια τέτοια κίνηση θα εξομαλύνει τη λειτουργία και θα μειώσει τον φόρτο του συστήματος.
4. Αν τα ανωτέρω δεν γίνουν εφικτά, να τροποποιηθεί ο οδηγός του προγράμματος και να προβλεφθεί, με τη διαδικασία της υπερδέσμευσης των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ (καθώς η περίοδος και το ποσοστό απορρόφησης το επιτρέπει), ότι όσοι ενταχθούν κατά τον πρώτο μήνα λειτουργίας της πλατφόρμας θα τύχουν χρηματοδότησης, ώστε να μειωθεί η πίεση προς τους πολίτες και τους μηχανικούς να «προλάβουν» και ο φόρτος που θα δεχθεί με την πλήρη ενεργοποίηση το πληροφοριακό σύστημα.
5. Μπορεί επίσης να εξεταστεί η δυνατότητα τα στάδια ένταξης να διαχωριστούν σε στάδιο εγγραφής στοιχείων και καταρχήν ελέγχου επιλεξιμότητας και να ακολουθεί το στάδιο υποβολής αίτησης με αντίστοιχα κριτήρια σε επόμενη ημερομηνία (τουλάχιστον 2-3 βδομάδες μετά) ώστε να δοθεί χρόνος για την προεγγραφή στοιχείων και να αποφορτιστεί το σύστημα.
6. Να εκδοθεί το πλήρες εγχειρίδιο του συστήματος με αναλυτική περιγραφή διαδικασίας σε βήματα και απεικόνιση κάθε φόρμας. Αυτό που έχει δοθεί στη δημοσιότητα είναι κακογραμμένο και ελλιπές, ενώ φαίνεται ότι έχουν παραληφθεί (άγνωστο για ποιον λόγο) σημαντικές φόρμες.
7. Να εκδοθεί αναλυτικός οδηγός ερωταπαντήσεων για σύνθετα τεχνικά θέματα όπως για την ένταξη κτιρίων με αυθαιρεσίες.
8. Κατά τη λειτουργία της πλατφόρμας να είναι εμφανής – όπως και θα έπρεπε εξαρχής – ποσοτική/στατιστική ανάλυση των αιτήσεων που έχουν υποβληθεί, και κατά συνέπεια των χρημάτων που έχουν δεσμευτεί ανά περιφέρεια.
9. Να υπάρξει από πλευράς Υπουργείων-ΕΤΕΑΝ αξιόπιστος μηχανισμός υποστήριξης

των μηχανικών και των πολιτών, με τη δημιουργία helpdesk. Ενδεικτικά, άμεσα θα μπορούσε να προβλεφθεί χώρος ανακοινώσεων, ενημέρωσης και τηλεφωνικό κέντρο που να μπορεί να υποδεχθεί το φόρτο εργασίας και ερωτήσεις.

10. Να διευκρινιστεί οριστικά από το Υπουργείο αν απαιτείται ή όχι βεβαίωση μηχανικού κατά τις διατάξεις του ν.4495/2017 για τη νομιμότητα του κτιρίου (όπως αναφέρεται στο πρόγραμμα) – και ο ακριβής τύπος.

11. Να διευκρινιστεί το ουσιαστικό ζήτημα των λεπτομερειών της «ριζικής ανακαίνισης κτιρίου». Όπως ορίζεται στο Προγράμματος «Εξοικονόμηση κατ' οίκον ΙΙ», Παράρτημα VI του οδηγού ο Ενεργειακός Επιθεωρητής θα πρέπει να δηλώσει ότι το έργο «δεν αφορά σε ριζική ανακαίνιση του κτηρίου – κτηριακής μονάδας». Παρόλα αυτά δεν είναι σαφές που ορίζονται μέσα στον Οδηγό τα κριτήρια ελέγχου της ριζικής ανακαίνισης, όπου σύμφωνα με το άρθρο 2 του νόμου 4122/2013, βασίζεται στην τρέχουσα αξία του ακινήτου και στο κόστος των επεμβάσεων. Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Γνωρίζετε ότι μοιραζόμαστε το στόχο της ουσιαστικής ενεργειακής αναβάθμισης του κτιριακού τομέα της χώρας. Μέχρι σήμερα, παρά τις αλλεπάλληλες αφορμές, κάναμε υπομονή και περιμέναμε από το Υπουργείο την πρωτοβουλία επίλυσης των προβλημάτων και ενεργοποίηση του νέου προγράμματος «εξοικονομώ κατ' οίκον ΙΙ», διότι αφενός το θεωρούμε σημαντικό και αφετέρου επιθυμούμε να υπάρξουν δουλειές για τους μηχανικούς και την αγορά. Ωστόσο, μετά τις τελευταίες εξελίξεις, ήρθε η ώρα να δοθούν ουσιαστικές λύσεις. Οι προτάσεις που σας κάνω συμβάλλουν ουσιαστικά στην επιτυχία του προγράμματος και στην επίλυση των προβλημάτων που έχουν δημιουργηθεί, ενώ κινούνται με γνώμονα το συμφέρον της κοινωνίας και του δημοσίου. Ενδεικτικά σημειώνω ότι:

1. Η επίτευξη των στόχων ενεργειακής αναβάθμισης και επιτυχίας του νέου προγράμματος θα είναι περισσότερο ρεαλιστική.
2. Η αποτελεσματική λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος θα διευκολύνει μηχανικούς και πολίτες σε μία νέα διαδικασία.
3. Η συγκέντρωση δικαιολογητικών για το πρόγραμμα δημιουργεί πρόσθετα έσοδα στο δημόσιο από δηλώσεις αυθαιρέτων και έκδοση ενεργειακών πιστοποιητικών, ενώ παράλληλα ωφελεί την αγορά.
4. Ρυθμίζονται αυθαίρετες κατασκευές.
5. Εκτιμάται η ενεργειακή κατάσταση των κατοικιών.
6. Αυξάνεται ο αριθμός Πιστοποιητικών Ενεργειακής Απόδοσης, καθώς μόνο τις τελευταίες ημέρες υπάρχουν δεκάδες χιλιάδες νέα πρωτόκολλα ΠΕΑ στο πληροφοριακό σύστημα του buildingcert.gr.

Σας παρακαλώ να κάνετε αποδεχτές τις προτάσεις που σας καταθέτω και είμαι στη διάθεσή σας, τόσο εγώ όσο και το δυναμικό του ΤΕΕ, για οποιαδήποτε βοήθεια χρειαστείτε για την άμεση επίλυση των προβλημάτων του «εξοικονομώ κατ' οίκον ΙΙ» και την ουσιαστική προώθηση της ενεργειακής εξοικονόμησης στον κτιριακό τομέα της χώρας.

Με εκτίμηση,

Γιώργος Ν. Στασινός

Πρόεδρος ΤΕΕ